

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsa-tér 16. sz. házbán, (kenyér-piacz.
Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasáboz petit sorért 8 kr;
többesórtnél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Blocher J., Eckstein Bern. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Oppelik, Schalek H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Két évi államfogház.

Helyi és vidéki lapok hogy ne mondjuk, nagy visszatetszéssel traktálják a legközelebb nálunk lefolyt nagy párbajvétség tárgyalása alkalmával a törvényszék által hozott ítéletet. Sok a kifogásolni valók általán a hozott ítélet ellen, legfőbbképen pedig a Gallovich J. hirlapíróra kimondott, két évi állami fogházat kimondó ítéletre. Kétségtelen az ítélet erős, kemény, szigorú. És mi itt már mindjárt kimondjuk: mi a kir. ügyész megokolását elfogadjuk, ki nehezítő körülménynek veszi azt, hogy hirlapírók kerültek a csávéba.

Közel husz éve annak, hogy mi is forgatjuk a tollat; a közélet minden egyes fázisát megfigyeltük; felszóltunk most pró majd kontra egy és más dologban, ahogy meggyőződésünk azt sugallta. A politikai lapokban nem tértünk ki az ostorozás elől azért, mert talán ott egy dédelgetett, vagy magas állású személy érdeke ugy kívánta. Kaptunk is, adtunk is sebet — a tollat forgató emberektől, mindig tollal, sohasem kardtól, vagy fegyvertől. Mert amit az elvek harcában megtartottunk — hajthatatlanságunkat: nem vittük át a magán életbe avagy a társas életbe. Kivel polemizáltunk tollal, barátkoztunk a magán, a társas életben megtartva és kiküzdve, kikérve magunknak a tisztességet. A simulékonyság, a műveltség parancsolta tisztesség adás sem itt sem amott nem hagyott bennünket cserben. Inkább tudtunk, akartunk hallgatni a társas életben, mint előretolni személyiségünket s arrogálni magunknak olyat, melyhez sem jogunk, sem birtoklásunk nem lehet.

Félreértés kedvéért már itt kijelentjük, hogy amiket mi itt magunkról elmondunk: annak ellenkezőjét nem akarjuk Gallovich J.-nek az ítélet meghozatalánál betudni; illetőleg világért sem mondjuk, hogy Gallovich ur is nem akkért járt, amint mi is körvonalaztuk. Hiszen G.-hoz bennünket személyes ösmeretség is köt a régebbi időből; egy gárdában, egy zászló alatt, ugyanazon eszmékért együtt küzdöttünk, lelkesültünk.

A mi a legfeltűnőbb, a nagy párbaj tárgyalása olvasásánál: az azon dolog, hogy a párbaj keletkezése nagy részben a személyek

összeütközéséből támadt, és nem az elvek védelme közben.

Ami nekünk hirlapíróknak kedves: másnak is féltett — személyisége. Hirlapírókul csak annyit engedhetünk meg magunknak, amennyit bármi emberfia is nekünk megenged; a nyilvánosság fegyvere csak addig véd meg bennünket, míg többet nem engedünk meg magunknak, mint mennyihez jogunk van.

Hogy a Gallovich ur dolgai lefolyásában mily nagy szereplése van a társadalmi fonák felfogásnak — jól tudjuk; hogy mily tehetetlen a törvény a magán ember, a család becsülete megsértői ellen: azt is ismerjük: ugyanazért a társadalmi fonák elítéletek ellen küzdeni s odahatni, hogy a törvényhozás végre-valahára tegyen valami hatályosat a megsértett becsület helyreállítására s ne engedje, hogy kiki önbírálja legyen magának: tehát mondom — ezeknek kivívását, legfőbb hirlapírói kötelességünknek ösmerjük. S akkor hisszük, hogy nem fog olyan bántó panasz a tollunkra tolaodni, mint a mostani, Gallovich Jenő hirlapíró társunk 2 évi államfogházra ítéltetése miatt.

Clió.

Színházunk ügye s egyéb.

Debreczen, október 22.

Ismét egy újabb lépéssel haladt elő a mi színházunknak, e mi féltve őrzött kincsünknek, ügye. Legközelebb ismét nagy horderejű határozatot hozott az ad hoc színházi bizottság.

Semmiről sem adunk hirt nagyobb kedvvel, semminek ügyét nem kísérjük melegebb érdeklődéssel, mint Debreczen városának a kultúrát terjesztő melegágyait, az iskolák mikénti állását, a színház ügyeinek miként fejlődését.

Debreczennek, mindene meg van, a mi nagygyá, hogy ne mondjuk, a főváros után valóvá teszi, csak egyetlen egy hiányzik még ez idő szerint. Debreczen intézőinél, szereplőinél még mindig fel-fel kísért a maradásig; nehezen, ólomlábon halad minden téren az előhaladás, a korszerűhöz való alkalmazkodás. Annakra megy az óvatosság, a körültekintés, hogy a ki madár-távtól látja dolgainkat, azt mondja rólunk, hogy mindannyian egy-egy Schylokok vagyunk.

Iskoláink még ma sem egy állnak, a mint a kor, a mint azt Debreczen város tekintélye, anyagi ereje megengednék, megkövetelik — nem is említve a törvény rendelkezését. Keressük itt is a kibívót, a teher, a kötelezettség alul való menekülést. Szeretjük pénzünket, földünket, jövedelmünket egy csomóba látni. És itt mi nem az embrióban levő

egyedetem értjük, sem az ipariskolát, reáliskolát, kereskedelmi akadémiát, nőnövelőt stb., itt mi egyenesen, kizárólag a népiskolákat értjük. Amazok kifejlődnek mindenhol hamarabb; mert létükben benne van a látszatnak valami sajátos vonzó ereje, melyért szivesebben adakozunk. A népiskolákban pedig benne van a nemzet millióinak ereje. Ha jó népiskoláink vannak, a nép milliója ragyogja felénk vissza a bódogság érzetét; ha nincsenek, a legelső kiállásnál tönkre megyünk; ha népünk milliói elpusztulnak, elpusztulunk mi is: az intelligencia.

Ilyen, és ezekhez hasonló gondolatok ragadták meg agyunkat, mikor a színházi bizottság legközelebbi határozatát foglalkoztunk. Semmi sem ad sem etikailag, sem szellemileg, sem anyagiilag annyi kamatot, mint azon összeg, mit a színházra költenek a város nagyjai. Egy szebb tavaszunk fuvalma leng onnan felénk, mely aratásban, gyümölcsözásban bő nyarat és ősz fog számunkra megadni. Épen így a népiskolák is.

A közelebb lefolyt színházi bizottság következőket mondta ki:

„Az ad hoc bizottság égető elodázhatlan szükségét látja annak, hogy a színházat a főmérnöki javaslat értelmében legfűtessel lássák el, vízvezetékét rendezzenek be és új lépcsőlejárásokat készítsenek. De elengedhetlennek tartja a nézőtér megfelelő rendezését is. Az ad hoc bizottság szerint legalkalmasabban úgy oldható ez meg, ha a támlásszékek száma új és kényelmes székek czélszerű beosztásával megszorítottatnék, az emeleti zártszékek helye kiegészítettetnék. Hogy díszesebb képet nyerjen a színház, valamennyi páholy drapériáikkal láttassék el, a folyosók végig szőnyeget kapjanak, az előcsarnok kövezetét pedig gummi szőnyeggel takarják be.

A bizottság az átalakításoknál súlyt fektet arra, hogy az összes, tervszerinti munkálatokat a város egyenes megterhelése nélkül valósíthassa meg. Ezért is lehetőleg elhagyta az egyelőre nélkülözhető dolgokat, tisztán a fentiekben összefoglalt átalakításokat javasolja. Ezeket pedig a város lakosságának külön megterhelése nélkül, a nyári szinkörre félretett, ma már harminczkilenczezer forintot tevő összegből bátran megvalósíthatják. A városi közgyűlés ugyanis eldöntötte már, hogy a város, mint ilyen a nyári szinkör felállításáról lemond s azt privat vállalkozásnak engedi át. Ezért is az ad hoc bizottság javasolja, hogy a színház átalakításának szükségessége és elodázhatatlan munkálatait a nyári szinkörre félretett alaptól fedezze a város.

Magyarországot a magyar iparnak.

Az e jelszó alatt megindult údvös mozgalom élénk visszhangra talál az egész magyar iparosság és kereskedelem körében. Az országos iparegyesület

kiküldött szakbizottsága folytatja tanácskozását a megkezdett irányban. Tanácskozásában, mely Matlekovics Sándor v. b. t. t. elnöklésével folyt, részt vettek a polgári, kereskedelmi testület, a kereskedelmi és iparcsarnok és a kereskedelmi csarnok kiküldöttei. Matlekovics Sándor elnök javaslatára érdemleges eszmecsere után elhatározta a bizottság, hogy az ánkétszerű tanácskozások folyamán az egyes érdekeltekhez a következő kérdéseket fogja intézni:

1. Az eddig külföldről beszerzett árucikk pontos megnevezése (megnevezendő az ország is, a melyből származik), esetleg mintában való bemutatása.
2. Milyen nagy lehet az évi kelendőség a bel-földön s esetleg a kivitelben?
3. Azért szerzik-e be e cikket külföldről (Ausztriából) mert:
 - a) nálunk egyáltalán nem készül;
 - b) mert a nálunk készített hasonló cikk mennyisége vagy ára nem felel meg;
 - c) vagy miféle más okból?
4. Van-e kilátás arra, hogy már működő iparosaink vagy gyárosaink e cikket eredménytel meghonosítsák? Esetleg kik volnának ilyenekül kiszemelendők?
5. Kell-e az illető cikk gyártása érdekében új vállalatot létesíteni? Igenlő esetben:
 - a) megvan-e hazánkban a cikk előállításához szükséges nyersanyag s ha nincs honnan szerezhető az be?
 - b) körülbelül mily tőke kell a új iparághoz befektetésre?
 - c) vannak-e a szakmában gyakorlott munkásaink s esetleg honnan kellene ezeket betelepíteni?
 - d) Milyen speciális kívánalmak volnának az iparág meghonosítása érdekében?
6. Milyen tevékenység volna kifejtendő, hogy a hazai kereskedelem fölkarolja és rendszeresen támogatja az illető iparágat?

A tanácskozások egyelőre a következő kereskedelmi főágazatokra fognak kiterjedni: vaskereskedelem, norinbergi és diszműárak, rövid, szövött és paszományárak, kézműárak és posztó. E bransokban kijelölték a nagykereskedőket s e szakmáknak megfelelő hazai iparágak képviselőit, a kik az eljárást közösen fogják megállapítani. A továbbiakra nézve élénk vita indult meg, melynek eredményét az egyesek óhajait a következőkben lehet összefoglalni.

Kívánatos, hogy a nálunk még hiányzó cikkek mintáiról (főleg oly mintákról, melyek a kereskedelmi forgalomban előfordulnak) szakmák szerint kiállításokat rendezzenek, továbbá, hogy egyes kereskedők importcikkeik modelljeit egyes iparosoknak az illető cikk meghonosítása érdekében rendelkezésre bocsássák, végre, hogy az oly nagyiparnak megalapításában, melyek nagy tőkét igényelnek, mint Angliában, az arisztokrácia kiváló tagjai is

TÁRCZA.

Egy rózsá.

Ha kezembe akad
Ez a hervadt rózsá:
Eltűnt boldog idő
Jut eszembe róla...

Mégis tudj' az Isten
Ha sokáig nézem:
Szemem könybe lábbad,
Szívem fájni érzem!

A panasz.

Kinek ajka nyílik panaszra,
S rábizza buját a szavakra:
Nem érez az oly mély fájdalmat,
Mint az ki bánatában — hallgat.

(Csenger.)

Baka Elek.

Zöldi János uram.

— A „Debreczen-Nagvy. Értesítő” eredeti tárczája. —

A nagy kolera idején történt. Még akkoriban nem volt annyi orvos Debreczennek, mint ma; de a szerencse meg volt hozzá: kevesebb költséggel,

könnyebben, hamarabb meghalt az ember mint ma — kivált akkor a mikor ez eset megesett a nagy kolera idejében.

Zöldi János uram igen jóra való asztalos mester volt és mellé szegény is. Hét gyermek kért tőle reggel, délben este, ha egyebet nem — kenyeret. És a kenyér beszerzése csak hagyján; de a ruha, meg a kenyér mellé való egyéb járandóság!

De hát nem azért volt ő olyan istenfélő ember, hogy ne bizott volna a jó atyába. — Csakugyan a nagy kolera elvitt tőle 6 gyermeket; megmaradt csak a legcsenevészebb, kiről azt szokta mondani: ezt hirmondónak tartotta meg a jó Isten. Így tehát ezzel nagyot könnyebbült helyzete.

Volt még egy más dolog is, mely a Zöldi uram malmára hajta ez időben a vizet. Valami nagyobb s több rendbeli építési munkálatot vállalt fel; volt igazelég mesterlegény is, segítő is amennyi kellett. Csak egy volt megint a bökkenő: a nagy kolera idején, kinek jutna eszébe építkezni? Minden másra gondolt akkor az ember, csak az építkezésre nem. Már most mi lesz abból az épülethez való termékek deszkából; mi lesz azokból a mesterlegényekből, kiket szerződötett?

S ebből a dilemmából is kihuzta a kolera. Naponta több-több megrendelés jött a városból is, vidékről is — koporsókért. Volt dolog folytak a napok munka közt, vidáman. Volt pénz mint polyva.

Még akkor nem voltak Debreczenben halálmadarak, a temetkezési intézetek kifutói, kik alig hogy lefogják a halott szemét, már kész tervekkel állanak elő a temetésre nézve s adják a temetéshez

szükségeket 30 ftról százakig részlet lefizetésre. Hanem amint a kolera görccsei elvégezték a páczlenssel dolgukat, átkínózták őt a más világra: ott volt a néném asszony a hosszú nádszállal; megmérte kiegyenesedett konjának a hosszát talpától a feje tetejéig. Meg is siratta egy kicsit (sok időt ezzel se lehetett tölteni, mert három, négy, tíz, tizenkét ilyen hivatás naponta máshol is várta) elszaladt Zöldi János uramhoz, ott megmondta a boldogultnak nevét; Zöldi János uram ugy, ahogy összeájtette az új lakást, beleírta krétával az új bérő nevét, az örök árat; ha aztán eljöttek, készpénz fizetés mellett — kiadta. El lehet gondolni, hogy naponta, csak ha tíz tizenkét koporsót adott is el Zöldi János uram: mily bevételt teremtett magának heteken, hónapokon keresztül!

Nem is volt mostanában Zöldi János uram házában búsulás; az az egy gyerek is megmaradt, a jövedelem naponta szaporodott.

De egy dolog ismét megzavarta Zöldi János uram boldogságát. Fodorné komja asszonyát elővette a halálos, galád nyavalya, a kolera. Erős természetű volt a komja asszonya nagyon; már batodik napja, hogy vergődik a nagy kínokban. A heted nap aztán jött újra a nénémasszony egy nádszállal; Zöldi uram levágta a deszkából a kívánt hosszúságot s kéri a megrendelő nevét.

— Jaj lelkem, még nem halt meg — válaszolt nagy pityeregve a nénémasszony, — de nem éri meg a délt.

— No de, már csak mondja meg a nevét; mert hiszen már le is vágtam a koporsóhoz való deszkát.

— A szegény Fodorné lelkem, harcolja az utolsó csatát.

— Szegény, szegény — sóhajt fel Zöldi János uram — s felírja nevét a levágot deszkára.

Még azon nap kézen lett a Fodorné koporsója; nem vitték el másnap, harmad nap; egy hétig, kettőig; pedig 20 frt felpénzt itt is hagytak reá Zöldi János uramnal.

Beléltelt egy egy hónap, mikor Fodorné asszonyom felépülve, beállított Zöldi János uram műhelyébe.

Persze nagy volt az öröm, a viszontlátás felett, mindkét részről.

Azt hiszem Zöldi János uram annak örült, hogy sok, Fodorné asszonyéhoz hasonló koporsót eladott; Fodorné asszonyom pedig annak örült, hogy hála Istennek, a veszett fejszének legalább a nyele visszakerül; a koporsóra adott 20 frt előleg visszafordul neki.

Természetesen volt kérdezősködés, szánakozás, sóhajtózás az elmult és a jelenlevő bajok felett; mig egyszer Fodorné asszonyom felhozta a számára készített, de el nem kelt koporsóját.

— Azt a húsz forintot meg — rekeszt be a szót Fodorné asszonyom, — mely előlegül adódott kedves komámnak, adja vissza, nagyon nagy szükségem volna rá.

— De már azt nem teszem, — ugrott fel sértődve Zöldi János uram, — mért nem halt meg kigyelméd?!

Sehonnai.

részt vegyenek. Végül Gelléri Mór aligazgató be- mutatja mintegy husz budapesti és bécsi iparosnak és magánosnak leveleit, a melyekben új iparágak meghonosítására készségüket jelentik ki; ismerteti a bécsi sajtónak e mozgalom méltatásáról megjelent közleményeit és végül bejelenti, hogy előkelő ber- lini kereskedelmi körök nagy figyelemmel kísérik az egyesület kezdeményezését s ennek folyamatáról már most is információkat kértek.

Wlassics a magyar nyelvért.

Madarász József nemrég meginterpellálta a parlamentben Wlassics Gyula közoktatásügyi minisztert a nyelvünkben mindinkább elharapózó idegen szavak és kifejezések kiküszöbölése érdekében. A miniszter akkor megígérte, hogy gondolkozni fog a dolgon, mi módon lehetne megint segíteni a bajon. Ígéretét be is váltotta s a következő levélben adott tanúságot róla. A magyar Tudományos Akadémiához leiratot intézett, a melyben indítványozza állandó szótári bizottság létesítését, a melynek czélja lenne a magyar nyelv szótárának tökéletesítése. Az állam részéről kétezer forint évi segítséget helyez kilátásba. Azonkívül ötszáz forintot ajánl föl még ebben az évben oly kisebb szótárra, a mely a leginkább idegen szavakat egyértékű helyes magyar kifejezé- sekkel helyettesítene.

A miniszter leirata a következő:

Minden ország akadémiaja kiváló gondot for- dít szótári munkássága által is a nemzet nyelvének művelésére és fejlesztésére. Az Academie Francaise egyedüli földadata a francia nyelv szótárának foly- tonos tökéletesítése. A M. Tud. Akadémia elismer-ésre méltó munkásságot fejtett ki ez irányban is. Időnkint, a mint a korlátolt anyagi viszonyok en- gedték, közrebozsította még a harminczas években a magyar nyelv szótárát s a tájszótárt, huzamos szünet után a magyar nyelv nagy szótárát s a leg- utóbbi években a nyelvtörténeti szótárt és a tájszót-árt új kiadását.

A szótári munkásságnak azonban folytonos- nak kell lennie, valamint folytonosak a történelmi, régészeti és természetudományi kutatások, a melyeket az állam állandó évi segítségyben részesít. Ez okból nagyon óhajtanánk vélnem a M. Tud. Aka- démia nyelvtudományi osztálya kebelében egy ál- landó szótári bizottság föllállítását, melynek feladata lenne az irodalmi nyelv fejlődésének éber megfigye- lése s irányzása, a mutatkozó szükségletek pótlása s a magyar nyelv szótárának folytonos tökéletesi- tése. Ha e nézetemben a M. Tud. Akadémia is osz- tozik, hajlandó vagyok a fentjelzett szótári munká- kodás állandóságának biztosítására a legközelebbi országos költségvetés tárgyalásakor a törvényhozás- tól évenkénti 2000, azaz kétezer forint államsegélyt kérni s már a jelen évben is tárczám terhére 500 forintot kiutaltványozni, még pedig az utóbbi összeget egy általánosan érzett s napról-napra érezhetőbb szükség pótlására. Budapest 1897. október hónap 11-én.

Wlassics s. k.

Vidéki hírek.

— **Az alsó-szabolos-hajduvidéki ev. ref. tanítótestület** október 28-án délelőtt 9 óra- kor H.-Hadházi gyűlést tart.

— **Doktor királyné.** Ő felsége a király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti tudományegyetem Er z s b e t Lujza Ottilia román királyné ő felségét tiszteletbeli bölcsészeti doktornak avathassa s neki a doktori oklevelet kiszolgáltathassa. — A király engedélye Budapesten kelt okt. 13-án. — Er- zsébet királyné nagy műveltsége, irodalmi sikerei (Carmen Sylvát mindenki ismeri) igazán érdemessé tették a doktori oklevélre.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király, Mráz Ká- roly, nyíregyházi ág. hitv. evang. tanítónak a népok- tatás terén szerzett érdemei elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Családi dráma.** Veszprémből írják, vé- res drámát rögtönzött egy odaváló kereskedő, mert a felesége szemrehányást tett neki, a miért későn ment haza. Két óra volt éjfél után, a mikor Wein- traub Lajos felesége szobájába nyitott. Az asszony kemény szóval támadt rá, a mi annyira dühbe hozta, hogy revolverével hasbalötte a boldogtalan nőt. A mikor látta hogy az asszony összeesik, magára sü- tötötte a fegyvert. A golyó az álla alatt furódott a fe- jébe. A házastársak most a halállal vívdónak.

— **A szűkölködő tanulók gyamoli- tása.** Az egyetem rektora következő felhívást bo- csátotta ki: Köztudomásu, hogy sokan vannak az egyetem akadályozni azt, hogy ennek falai közt a fe- nyegető szocializmus hajlékot találjon és magának híveket toborozzon. Főlkérem tehát azon egyetemi polgárokat, kik a föntírt sanyaru helyzetben vannak; hogy össeírásuk végett saját érdekükben folyó évi november elsejéig a szokott hivatalos órában nálam jelentkezzenek. Budapest, 1897. okt. 18. Her- c z e g h Mihály s. k. rektor.

— **Sertésvásár megnyitás.** Szathmár város területén már több mint 14 napja, hogy sertés- eghbetegülés elő nem fordult, így a sertésvásár- egyenytartott.

— **A Domahídi mammut osontváz.** Az Ecsedi-láp lecsapolása folyó munkálatok közben Do- mahida mellett egy mammut teljes csontvázára buk- kantak. Mint tudósítónk jelenti, szakértők mentek ki a helyszínére, hogy a ritka, őskori leletet meg- vizsgálják. Sajnálattal győződtek meg azonban, hogy csak a két szőrtőredezett agyar, a hozzá tartozó áll- kapocscsal, egy töredék végtag-csont s néhány fog került földszinre. Az agyar és a többi csontok is oly rosszul konzerváltak, hogy ha összeállítják is a csontvázat, pár év alatt össze fog omlani. Az egész mammutfaligha fog földszinre kerülni, mert a körü- mények azt sejtetik, hogy ezek a csontok másodla- gos fekvőhelyen vannak. A mederben már több hely- len találtak mammut fogakat csontok nélkül. A Földtani Intézet egy geológust küld ki, hogy az ása- tást tovább vezesse. A földmívelésügyi miniszter a talált mammut csontvázat a földtani intézet szá- mára akarja megszerezni.

— **Nyelvtelen asszony.** Ritka betege van a Szolnok megyei kórháznak egy Rákel Mária nevű asszony személyében, a ki már évek óta nem beszél. Az asszonyt valami nagy csapás érte évekkel eze- lőtt, mely után melankoliába esett s nem beszélt senkivel a nagy szótalanúságban azután elvesztette hangját, elpusztultak hangszálai. A beteg most is ellene szegül a gyógyításnak és soha egyetlen hangot nem hallat, a mi pedig furcsa dolog egy asz- szonynál.

— **Halál egy tehén miatt.** Petneházáról közlik, hogy egyik ottani kerülő fia vadházasságban él a gulyás leányával. A kerülő és fia folyton zaklat- ták a menyecskét, hogy apjától kérje el hozományba annak tehénét de az apa azon okból nem adta a te- henet, mert ellenzte leányának vadházasságban való életét. E miatt a kerülő és fia bosszút forraltak a gulyás ellen s alkalom adódnván, egy elverték a szerencsétlen embert, hogy ennek következtében néhány nap múlva meghalt. Ez ügyben a mult heten a kisvárdai bíróság a helyszínén vizsgálatot és bon- czolást tartott, melynek adatai szerint tettesek méltó büntetést várhatnak.

— **Borzasztó halállal** mult ki Groska Mihály, nyíregyházi gazdálkodónak Mihály nevű 4 éves fiacskája. Ugyanis Groskáné, házi dolgainak végzése miatt zavartott a konyhából, ahol előzőleg jókora tüzet rakott. Mig az anya künnjárt, a gyer- mek a lobogó tüzhöz ment, melytől ruhája csakha- mar lobbot vetett. A szerencsétlen gyermek egész alteste összeégett, a ki leirhatatlan kínok között megszünt élni. A gyermeket orvosrendőrileg bon- czolták fel és a gondatlan anyát illetékes helyre fel- jelentették.

— **Tolvaj cselédleány.** Psolka Luiza, cselédleány — folyó hó 12-én Szilágyi Dénes király-daróczi földbirtokostól 2 db. száaszt ellopott s azután haza zónozott Böszörménybe. A Szilágyi sürgönyére a helybeli rendőrség tárt karokkal várta s a Folyó-utczán Goldmannnál letartóztatta Polgári csendbiztos. A városházán vallatásra fogták; előbb mindent tagadtok; erre aztán megmózták s azon- nal előkerült tőle 39 forint 28 krajczár készpénz, mit önként előadott; a motozás alkalmával a strin- fi szárbán találtak nála 4 drb tizest, azután egy 25 forintos aranyórárt, 1 köves és 1 karika aranygyűrűt, két finom női napernyőt, egy 20 forintos női téli felöltőt, egy 8 forintos női téli kabátot, 1 pár bő- r cipőt s 1 pár selyemkendőt. Az ellopott pénzből vett többi ruhát a debreczeni állomásnál helyezte el. — A károsult Szilágyi is itt volt ez nap, de visz- sza tért, még nem tudva, hogy a leány kézre került, mivel a vasutnál a rendőrök a leányt nem ismerték fel. — Psolka Luizkát Debreczenbe kísérték, hátha ott még több lopása is kiderül.

— **A gigerli felsülése.** Való történet, Bécsben esett meg. A Ringstrasse egy padján ül egy csinos hölgy is egy uracs miután elsétált előtte, legellenállhatatlanabb kacsintásait szórván feléje, édesked „pardon“-nal melléje ül. Megszóllítja az asszonyt s miután ő nagysága nem válaszol durczá- san, a gigerli felbátorodik, fellemelegedik, szentimen- táltis lesz, bókólni kezd és végül ajánlatokkal áll elő. E perczben egy virágot cipelő ember megy el a pad mellett, a hölgy kérdi, eladó ez a szép palma, a melyet a többi közt hordoz. „Eladó, ára 6 forint!” „Az egy kissé sok” felelt a hölgy. A gigerli szere- tetreméltó mosolylyal lép közbe. „Megengedi nagy- ság? S kifizetvén a 6 frtot, felajánlja a pálmát 6 nagyságának s örül diadalának. Az ember leteszi a pálmát a padra közejük s így üldögélnek ketteskén a palma árnyékában. Nehány percz múlva a hölgy felkel: „Bocsánat egy perczre uram, ebbe az üzletbe kell mennem.” A hölgy eltűnik, a gigerli ül, ül és őrzí a pálmát. Múlnak a perczek, tíz, husz, harmincz s miután hordár nincs a közelben, a gigerli nem tudja, hogyan segítsen magán. De végre! A hölgy ismét megjelenik egy férfinak a karján „Férjem, N. N., községtanácsos.” A gigerli végtelenül örül, a hölgy kegyetlen szeretetreméltósággal folytatja: „Nemde megengedi, hogy elbeszéljem férjemnek, hogy milyen előzékeny volt irántam? Végtelenül sajnálom, hogy nincs hordár a közelben, a ki el- vinné lakásunkra a szép ajándékot. Talán volna ke- gyes ön, uram, elszállítani a pálmát hozzánk vagy — magához”. S ezzel odébb sétál. Alig tesz néhány lépést visszatér a gigerlihez: „Pardon, egészen elfelejtettem, ime húsz krajczár a hordár vagy — az ön számára.”

— **Hizott állatvásárok.** Nagyszabásu ügyet kezdeményez az Országos Magyar Gazdasági Egye- sület a folyó évben. Ugyanis rendszeresíteni akarja a budapesti marhavásártéren a hizott álla- t v á s á r o k a t, amelyeknek czélja egyrészt a hizott álla- latok jobb értékesítésének előmozdítása, másrészt az ezen vásárokkal kapcsolatosan rendezendő pró- bavágások révén a legcélravezetőbb hizalási mó- dokat megismertetni a gazdákkal. Mint értesülünk, az első díjazással egybekötött hizott állat-vásárt az egyesület a földmívelésügyi miniszter támogatásá- val folyó évi december hó 11—12 és 13-án tartja meg a budapesti marhavásártér istállójában.

HÍREK.

— **Istenítiszteletek.** Ma (vasárnap), okt. 24-én az ev. ref. templomokban az istenítiszteletek a következőleg fognak megtartani: a kistemplom- ban Dicsőfi József lelkész, Nagy András kántor; a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lel- késsz; az ispfőlv templomban Mitrovics Gyula lel- késsz urak fognak istenítiszteletet tartani.

— **Nagytemplom megnyitása** nov. 7-kén leend, praedicalni fog Dicsőfi József lelkész ur.

— **Egyetemes convent.** A materny La- jos ev. lelkész Budapestre utazott az egyetemes conventre, mely f. hó 20-án vette kezdetét.

— **Itélet a Gallovich és társai párbaj ügyében.** A legközelebb lefolyt monstre párbaj ügyben a törvényszék következő itéletet hozott: Gallovich Jenő elsőrendű vádlottat 7 rendbeli párviald vétségért és bünrészességért 2 évi ál- lamfogházra, — Tarnay Albertet 14 napi, — Ormódy Vilmost 1 havi, — Redl Szegefriedet 3 napi, Löw Józsefet 8 napi, — Szathmáry Zoltán 2 havi, — Tervegy Tamást 14 napi, — Schlachta Jenőt 5 napi, — Lindenfeld Edét 8 napi, — Halász Lajost 1 havi államfogházra ítélte. — Gallovich Jenő és a vádlottak nagy része fel- lebbezett a szigorú itélet ellen. A kir. ügyész is sú- lyosbítáért.

— **A Kossuth bankok-készítője.** A Városházateren levő lakásán meghalt 81 esztendő- s korában Wachtler Fülöp, a Kossuth bankok egykori készítője. Az öreg ur származására német volt. A negyvennyolczas nagy időben mint jeles vésnök. Ő készítette a Kossuth-bankok rajzát, a honvédek közé is belépett, vitézül végigküzdötte a szabadság- harcokat. Később Bécsben, az állami bankjegy-pré- seknél akarták mint vésnököt alkalmazni; de ő a ki a Kossuth bankokat készítette, ezt az állást vissza- utasította. Az öreg egész élte végső napjáig a vés- nök foglalkozásból élt meg.

— **Modrony Soma meghalt.** Modrony Soma Ungvártól meghalt. Halála széles körben kelt részvétet. Különösen sajnálattal veszi tudomásul a magyar iparos világ, melynek egyik kiváló vezér- férfija volt. Mudrony Soma egy izben rövid ideig Debreczen város III. v. kerületét is képviselte az országgyűlésen függetlenségi programmal. A hal- lál hírére az országos iparegyesület elnöksége meg- tetette a kellő intézkedéseket, hogy fájdalmának és gyászának méltó formában kifejezést adjon.

— **Népfelkelő kötelesek időszaki je- lentkezése.** A városi tanács katonai és illetőségi- ügyosztálya, felhívja mindazon katonailag kiképzett és katonailag ki nem képzett népfelkelő köteleseket, kik népfelkelő könyvvél és rózsaszínű ajánlati lappal vannak ellátva, hogy a f. évi október hó 25, 27, 28, 29, 30 és 31-ik napjain A Péterfiai honvéd lakta- nyában tartandó népfelkelő szemlénél mindenkor reggel 8 órakor annyival is inkább megjelenjenek, mert a ki ezen jelentkezést bármi okból is elmu- lasztja kihágást követ el s a fennálló törvények ér- telmében 2—5 egész 100 frtig terjedhető pénzbír- sággal, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel bü- ntetettik.

— **Debreczenben** az iparos segédek ré- szére a továbbképző és szakrajz-tanfolyam novem- ber 7-én veszi kezdetét. Felhívataknak a kik a segé- deiket képezní óhajtják, hogy a tanfolyamba felvételtér az állami főreáliskola igazgatóságánál (Nagy-Hatvan- utca, reáliskolai épület, I. emelet) november 7-ig jelentkezzenek. Beírási és tandíj 7 frt, melyből 4 frt 50 krt a felvételtel, 2 frt 50 krt pedig a tanfolyam második felében január 5-ig kell befizetni. A tan- f o l y a m i g a z g a t ó s á g.

— **Nagy idők tanuja.** Antalváln meg- halt 78 éves korában Labát Mihály 48-as honvéd. Tót ember volt, nem is tudott magyarul, anyanyel- vén kívül csak a németet törte egy kicsit, azonkívül altiszt volt egy császári grancisár ezredben, hanem azért mikor kibontották a háromszínű zászlót, tudta, hogy ott az ő helye, fölcsapott honvédnek és olyan vitézül küzdött, hogy kinevezték hadnagyának az egyszerű földműves ember fiát.

— **A fru-fru halottja.** Blum Zsigmond dé- vai vállalkozó fiatal neje csütörtökön reggel haját sütötte, miközben a fodorított vas tüzesítésére szol- gáló borszezámlápa langja hajába kapott s midőn ettől megijedt, fölborította az égő petroleum lámpát, a melytől aztán ruhája is meggyuladt. Mielőtt el- lehetett volna oltani, annyi égési sebet kapott a szer- encsétlen asszony, hogy rövid idő alatt kiszene- vedt. Az eset városzerte nagy részvétet keltett.

— **Egy világszerte kollégiumi tanuló.** Valóságos regénybe illő utazás hóse volt a mult nyá- ron B e n k e Ferencz, VI-ik osztályt végzett hely- beli főgymn. tanuló, aki tudomány szomjától hajtvá elhatározta hogy G e n f b e megy faancia nyelv- tanulni. Összegyűjtött pénzecskejét Genfba saját nevére poste restante előre feladván, magához vett annyit, amennyit az odautazásra szükségesnek tar- tott. De elszámította magát s nem tudott München- nél tovább menni, ott elfogyott a pénze. Mit tegyen most? Genfba hiába táviratozott, pénzét nem adták ki. E szorult helyzetében sem esett kétségbe a bá- tor ifju. Németül is tudott valamit de latinul többet. Betanult néhány latin oratiót, melyben kiletét és célját előadta, akkor aztán neki indult a nagy ut- nak gyalog. Leginkább tanítókhöz és papokhoz szállt, akik a latin dicitiót megértették és szivesen ellátták étellel és szállással. Csak egy kath. pap mondta egyszer neki: ego habeo non fiduciam. Így vándorolt a tudomány szomjas ifju Lindaun, Bregenzen, Zü- richen, Luzernen, Bernen át Genfba. Sok baja volt a francia Schweizban, ahol a papok a latin beszé- det az eltérő kiejtés miatt nem értették, viszont ő sem azokat. De két hét múlva mégis céljához ért. Genfben az egyetem rektora szivesen fogadta és in- gyenes francia nyelvi kurzust szorgozt ki számára aug. hó végéig. Attól kezdve pedig egy ottani gim- náziumba járt be a tanítás órákra. Mindenütt nagy előzékenységgel és szivességgel fogadták. A vilá- járó tanuló e hó elején érkezett vissza, de már vas- uton Debreczenbe s itt, miután okait előadva folyó- teltét már előbb kérte, tovább folytatja tanulmányait a VII-ik osztályban.

— **Veszedelemes pókfaj az alföldön.** Feltűnő nagyságu s veszélyes pókot fogtak Makón. A nálunk csak most jelentkező pókfajt Csimpó- k o k n a k nevezik s először 1892-ben jelentkeztek Temes-Kubinnál, Pancsova vidékén. Ezeknek a pó- koknak a hazája Ázsia fensíkja s rendkívül veszé- lyesek, különösen a szarvasmarhákra. Ha a marha a legelőn rejtekhelyüket legázza, a pókok megtá- madják s ha több is megcsipji, az állat néhány óra alatt elpusztul. Biró Lajos Ausztráliában időző ter- mészettudósunk, ki a Csimpók csipését saját magán észlelte, azt állítja, hogy a meháiai és fümei skor- pió, sőt a leghatalmasabban szuró lódarázs fullánk- jának a hatása is eltörpül a cselő-pók okozta fájda- lom mellett. Mindenesetre figyelemmel kell kísérni ezt a veszedelemes új pókfajt s a hol lehet, irtogatni, természetesen a kellő óvatossággal.

* Az „**Osztályorszájték**”-a gyűjtők és sorsjegyelárusítók pénzügyi szakorganuma, mely szakszerű czikkkel mellett az országban forgalomban levő összes sorsjegyek húzásait is közli — fennállása óta mint nélkülözhetetlen utmutatója és oktatója, különösen azok részére bebizonyította, a kik a m. kir. szab. osztályorszájték sorsjegyeinek elárúsításával foglalkoznak. Ezen kitűnően szerkesztett lap utolsó számához mellékelve van a „gyorsnyeremény jegyzék” mutatója, a melyet az „O s z t á l y s o r s j á t é k” előfizetői, a m. kir. szab. osztály- sorszájték huzásai alatt és pedig már egy órával a megejtett huzás után naponta i n g y e n kapják. Nem csak az, hogy ezen lapra való előfizetés, min- den más sorsolási tudósítót feleslegessé tesz, hanem az „O s z t á l y s o r s j á t é k” előfizetői még azon kedvezményben is részesülnek, hogy a minden elárúsítóra nézve nélkülözhetetlen nyereményjegy- zéket ingyen kapják, mely nem előfizetők ré- széről be nem szereshető. Ezen lap előfizetési ára 1 évre 3 frt, 1 félévre 2 frt. Szerkesztőség és ki- adóhivatal: Budapest, V., Sas u. 1.

* **Felhívjuk a n. é. közönség figyel- mét** a D r o p p a és T a r o c z k i-féle kézmű- árú üzletre. A régi tulajdonos Droppa társként maga mellé vette a nála több éven keresztül alkalmazott Taróczki urat, ki most aztán társ minőség- ben csak emeli fogja a régi jó hírnevű Droppa J. üzletét.

Általánosan tudott dolog, hogy minden- nemű köhögés és tüdőbajnál a csukamájolaj az egye- dül és biztos szer, melyet az orvosi különösen azóta kezd ismét a gyakorlatba bevenni, a mióta Z o l t á n B é l a fővárosi gyógyszerész a már minden gyógyszer- tárbán kapható teljesen és isz nélkülű Z o l t á n f é l e csukamájolaj forgalomba hozta. A Z o l t á n f é l e csukamájolaj kedvező hatásáról az orvosi kar igen előszerőleg nyilatkozik, mert tudva levő do- log, hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos gyógy- szer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az angol divát, hogy gyermekeink 2—3 éves korukban csukamájolajat igya- nak s ezzel a sok sorophuloticus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli.

— **Rövid hírek.** Pulszky Károly bünpö- rében a királyi ügyesség hivatali sikkasztásért in- dítványozza a vád alá helyezését. — Dr. P o p p e r Alajos tisztelői születésének hetvenedik évfordulója alkalmából ünnepélyt rendeznek. A város közönsége nevében d. e. küldöttség fogja üdvözölni lakásán az érdemes férfit s őt és családját meghívja este a Bikában tartandó társasvacsorára, a hol hölgyek is lesznek jelen. — B a l o g Péter feleségülköt a helyi kir. törvényszék szándékos emberölés büttete- ért hét évi fegyházra ítélte. — K ö v e s d i János ember-barát újabban 50 ártat ruházott fel meleg téli öltözzettel. — N y u d j a z á s. Kadarász Gábor II. ker. rendőrkapitánysághoz beosztott polgári biz- tost 28 évi szolgálatára való tekintettel nyugdíjaz- zák. — B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány néhány napra a fővárosba utazott. — A h o m o k k e r t i óvónői állásra ezutal nem hirdetnek pályázatot de választás utján töltik be. — A d e b r e c z e n i ke- reskedelmi és iparkamra gyűlését f. hó 28-án tartja meg. — Sz. N a g y Károly szombatzenekadémiai hangversenyt rendezett saját lakásán. — K e r n Henrik hollandus újságíró városunkban időzött, ide Szegeдрől jött, innen hazatért egyenesen. — Sz i l á g y i Bálint honv. huszár felakasztotta magát. — A h a t v a n - u t c z a i keményítő gyáros a tanács hatá- rozata folytán 30 nap alatt tartozik a gázmotornak gőzmotorrá változtatását, különbeni betiltás terhe alatt, a rendőrkapitánysághoz bejelenti. — A h o n - v é d e z r e d k ü r t ö s ö k legközelebb lovasitanak. — M a g y a r János halápi tanyáján kiütött tűz az összes takarmány készletet elhamvasztotta, mely biztosítva sem volt. — A D e b r e c z e n i főiskolai lapok ezentul nyomtatásban jelenik meg Kun Béla 2 jh. szerkesztésében Üdvözöljük a nemes ifjuságot. — Ő F e l s e g e mellszobrait Zala György készíti a keleti és nyugoti pályaházakhoz. — B a r t h a Miklós kegyelmi kérvényét a király elutasította. — M ü l l e r György bécsi orvos a trachoma ellen biztos szérü- mot talált föl. — B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány jubileumát okt. 30-án ülik meg disz tanácsülé- sel. Este bankett a Bikában, hol Király Gyula tanács- nok és Végh Gyula tb. rendőrfőkapitány fogják felkö- szönteni a jubilánst. — A d e b r e c z e n i vendég- lősök ipartárs. tagjai s a pinczerek betegsegélyző egylete testületileg vesznek részt Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány jubileumán. — H. D o r o g h köz- ség a sertésvész megszűnté után a zár alul feloldat- tott. — H. V. P é r c s e n az anabaptisták felekezete mind erősebben terjed. — É j s z a k A m e r i k a a kivándorlókra fejenként és naponként 3 cent adót vet ki. Jó lesz ezt megszívlelni a kivándorlóra haj- landóknak. — A F ő i s k o l a i Hittanszaki Önképző társulat e hó 31-én üli meg a reformáció emlék- napját. — A m a g y a r állami vasut vidéki me- netjegy irodáját fel fogják oszlatni. — A k i s v á r - d a i 25-dki országos vásár betiltatott.

Ingtatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, telekkönyvi osztályánál).

Nyilas János és neje Faragó Juliánna megveszik özv. Harangi Juliánna Nagy Sándorné 3 hold 900 négyszögöl területű öndóji földjüket 1100 frtért.

K. Kovács József eladja 3 hold 300 négyszögöl területű öndóji földjét G. Zvaczki József és neje Grafel Borbálának 1125 frtért.

Molnár Gábor és neje Fekete Erzsébet megveszik Varga István ujosztású földjét 120 frtért.

Színház.

A lefolyt héten jóleső örömmel tapasztaltuk Komjáthyak ama dicséretes törekvését, hogy műsorában tág teret enged a magyar genius termékeinek. Ott láttuk a pap-szenzműirónak Csikynek szép darabját s a magyar zene egy igazi tehetségének Hubaynak bájos operáját. Örömmel néztük, hisz a szellem, az anyag, az író a miénk; s legyen bár gyöngébb, mint a külföld hatalmas lángelméinek terméke, büszkeséggel tekintünk rájuk, — mert a miénk!

Szombat és vasárnap este a nálunk is nagy sikert aratott operetben a „Kék asszony“-ban gyönyörködött közönségünk. Az operettről már nyilvánított véleményünket, s most csak annyit mondunk, hogy e két előadáson a szereplők biztosan s határozottabban interpretálták a szerző kedves zenéjét.

A Hétfőn előadott „Ingenyelők“ kevés közönséget vonzottak és ez is okozta azt a kedvetlenséget, mely a darab előadása alatt a szereplőkön nagyon meglátszott. Kiváló alakítást nyújtottak Szatmáry Árpád és Rubos, kiknek ismert tehetsége tette a darabot élvezhetővé. Békéssy helytelen szereposztás folytán jutott Bódy rendőr szerepéhez. Kár e kiváló színésznöket oly jelentéktelen szerepekkel megterhelni. A többi szereplőről nincs referálni valónk.

Kedden Csiky másik darabja, a pályadíj közszorozott „Vasember“ került színre. A címszerepet Fenyéri játszotta, ki mint jellem színész, határozottan első rangú. Művészetében a realizmus híve, a valót tárja elénk a maga színtelenségében. A vasember bünye vetemedése, majd megtörése jelenetében, mely közvetlenségével fényesen játszott mng. Komjáthy Bárdi Andor szerepében ismét töltött egy levelet az eddig nyert babérkoszorúhoz. Szentpálit Szatmáry játszotta; kiváló komikusunk valóban drámai alakítást nyújtott. Tanay (Várhelyi) a fiatal rokonszenves színész is nem közönséges sikert ért el. Tanay kétségkívül elegáns színész, elegáns mozdulatokkal és elegáns öltözködésével. — Fáy Flóra egy, a Vasgyáros Clárijéhez hasonló szerepet kapott. Az arisztokrata leány büszkeségét, szerelmét, majd megtörését, mely érzéssel, élethíven játszta; s a meghalási jelenettel tetőzte be sikerét.

Szerdán mutatkozott be az új primadonna Juhász Ilona, Offenbach legkomolyabb operettjében „Hoffman és éi“-ben, melynek hangszereplését, a ballettek felülmulhatatlan mestere, a magyarokkal annyira rokonszenvező — Delibes fejezte be. Nagy várakozással néztünk az új énekesnő első fellépése elé. Hiszen oly sokáig váratott magára; s ámbár mostani fellépéséből határozott véleményt nem alkothatunk, mivel még alig épült föl betegségéből, melynek nyoma észlelhető úgy hangján, mint játékán. Kellemes, szép, tiszta csengésű hangjával, teljesen befejezett iskolájával, játékával, rövid időn sikerül megszereznie a debreczeni közönség tetszését. F. Kállai Lujza remek altjával, Karacs tenorjával, Békéssy baritonjával méltán érdemelték meg a közönség tapsait. Sziklai hármas szerepében teljes sikert aratott. A karok szabályozottak.

„A krémonai hegedős“ került színre csütörtökön, s ezzel megkezdte Komjáthy az opera előadásokat. Hubay zenéje, bár néhol át-át csillan rajta nagy mesterének szelleme, minden ízében magyar. Azok a bájos elegicus melódiák teljesen lebilincselik a szívet-lelket. Másodszor lépett föl az új primadonna. Hangjának kedves csengésével, a középfekvésében kellemes árnyalatával nagy sikert aratott. Különösen szép volt a Karacsnál való duettja s a második felvonás fináléja. Karacs (Sandro), bár hangja a felsőbb régiókban kissé fátyolozott volt, tetszett; úgy Békéssy is, kinek érczes baritonja nem tévesztett hatást. Külön meg kell dicsérnünk Rubost, ki Philippó szerepében oly precízitással énekel, s oly megragadóan játszott, hogy a bőséges tapsokhoz szívesen csatlóljuk a mi elismerésünket is. Hanem az opera előadás egészében véve nem sikerült, oka a zenekar és kar elégtelen volta. A kart külön is figyelmeztetnünk kell, hogy ne ambicionálja magának a solo énekeseket túl énekelni.

Az operát megelőző vígjátékban („A kolosorból“) Komjáthy né ragyogtatta művészetét, s Tanay, teljesen neki való szerepben játszván, igyekezett azt kiaknázni s szerepét fényes sikerrel játszotta meg.

Szerkesztői üzenetek.

Gr. Cs. A. Köszönet mellett jön.

N. L. urnak Debreczen. Talán a jövő számban. Csak előre. Üdvözet.

Baka Elek urnak. Már azt hittük, hogy olyan obsitot kapott, melynél fogva többé nem találkozhatunk. Hál' Istennek. Üdvözet.

A szerkesztésért felelős

a kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Báti selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krtig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krtig méterenkint sima, csíkos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban stb.) a megrendelt árukat postabór- és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 krajczáros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (98) 40 51.

SUCHARD CACAO és CHOCOLADE.

Hogy előfordult félreértések kikerültesse-nek, tisztelettel figyelmeztetik a nagyérdemű közönséget, hogy a **Ph. Suchard** gyár az ugynevezett (Bruch Chokoladen) tört Chokoladét se nem gyártja, se pedig forgalomba nem hozza. A **Ph. Suchard** csokoládéja biztonsággal tisztán és legjobb minőségben, mint ösmeretes, ólompapir borítékba gyári védjeggyel és aláírásával szállíttatnak. (1.)

Hurka- és túróscsusza-estély

tartatik **ma szombaton okt. 23-án a „Vilmos-féle sörsarnok,”** éttermeiben, ahol izletes ételek, tisztán kezelt italok és csakis friss csapolású Kőbányai sör, jó zene mellett áll a t vendégek rendelkezésére. Ugyanitt havi abo-nánsok, valamint házhoz hordásra megrendelések a legjutányosabb árak mellett megrendelhetők. A nagyérdemű vendégeink teljes megelégedését kinyerni főtörekvésünk leend és tömeges látogatásért esedeznek teljes tisztelettel **Szabó és Hellenberger,** kezelők. (282.) 1—25.

Uj csemege üzletemben

ajánlok friss ujdonságokat:

friss **sardiniák**, minden nagyságu dobozban; friss **Pistráng**, olajban (Lee forelen; **bihari pont**; **sózott sardella szelet** olajban, kitünő uj delicat. **Ural Caviar.** Ostsee és Kräuter **haringek.** Cristiana Anjoirs (borshal) és több csemege halak. Kitünő jó **Tea és Rum.**

Tea az idei szedésnél már megérkezett. Egy mázsa orosz karaván tea **közvetlen Moskvából,** érkezöben van. — **Demarara rum** 1 liter, üveg nélkül 70 kr., egy fél liter, üveg nélkül 35 kr.

1 kiló finom vaniliás Chocolate 1 frt 20 kr. Mindennemű finom fűszer árukat és friss főzelékféléket a legjobb minőségben, előnyös árban ajánl:

VÁRRAY JÓZSEF fűszer- és csemege kereskedő, Debreczenben, a színházzal szemben. (74)

TERÉNYI JÁNOS

FÉRFI-SZABÓ

Debreczen, főtér, Stenczinger-ház.

Van szerencsém a helybeli és vidéki t. közönség szives tudomására hozni, hogy a már 26 éve fenálló férfi szabó üzletemet a kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be. — Az idejéhez képest mindég a legjobb minőségű bel- és külföldi ruhaszöveteket tartok választásra. És így a legmagasabb igényeket ktelégíthető magyar-, német-, papi- és katonai ruhák mérték szerinti elkészítését a legujab divat szerint a legjobb hozzávalókkal elvállalok pontos és gyors kiszolgálás mellett minden nagytás nélkül a **legolcsóbb árakért.** — Midőn a helybeli és vidéki t. közönségnek 26 éven át irántam tanusított jó indulatát megköszönöm s üzletemnek ez idő alatt szerzett jó hírnevére hivatkozom, ezutánra is nagybecsű pártfogását kérem

TERÉNYI JÁNOS

férfi szabó.

Debreczen, főtér, Stenczinger-ház.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Rózsa-tér 16-ik sz. a.

156-dik számú telefon állomás.

Várad-ntozán egy jó menetű **bor- és szesz-kereskedés** kedvező feltételek mellett eladó. (1026.) **Kerestetik** egy Wertheim-féle cassa megvételre. **Gépkezelők, ácsok, kőművesek,** a kik vizsgát óhajtanak letenni, — előkészítést nyernek. — Bővebbet irodámban. (7.) **Gőzmalom, olajmalom** tüzelő fával együtt hasznobérde kiadó. (4.)

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Egyedül valódi angol csodabalzsam
(Tinctura balsamica)
Thierry A., Progradá
Rohitsch-Sauerbrunn
Órangyal gyógyszerárból és gyógy-szerészeti készítmények gyárából.

Hogymindentéve és véleményt mondottak róla. A legelső, leghatásosabbnak bizonyult és legelőnyösebb népies házi-szer, mely a mell- és tüdőfájdal-makát enyhíti stb. a belsőleg és külsőleg alkalmazható.

A valódi angol csodakenőcs
eroje és hatása.
Kém kúrcsacsal egy 14 éves gyógyítka-talannak tartott csontszar teljesen meggyógyított, ujjában pedig egy 22 éves nőhöz rákerült baj megörö-sült. Az angol csodakenőcs, mely a legújabb és legelőnyösebb a szarvadó embarisignál a legjobb ered-ményével használó szer. A sebek gyógyítása, ugyancsak a fájdalom eny-hítésében felülmulhatatlan; — fókát-részt a piros rósa „rosa centifolia” ban létező csodaszerű gyógyír. Szaradó csodakenőcs miatt kitűnőnek elismert más anyagokkal, ké-pezi. Az angol csodakenőcs használató:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyűlemelésnél, mell-keményedésnél, orbanó, mindennemű sérelmek, láb- vagy ontszobostások, sebek, gennyedés, dagadt lábak, sőt ontszaru ellen; útsér, szaradó, útsér, és szaradó se-bek ellen. Használató minden idegen részek u. m. úveg-, fassáika, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Min-dennemű dagaszt, kinővés, pokolyar, ujjaképződés, sőt rákbtetés ellen, szemölcsök, körmögágnak, hólyag- és fel-dőzősége, lábak gyógyítására. Mindennemű ártal sebek, fa-grott testrészek, betegeskedő, hosszabb idegű által támadt sebek, nyakdagaszt, vértörődés, tüllugás és a gyermekek-nél előforduló kisebbesedések ellen stb.

Vese, húgyhólyag, húgydara és **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál,** orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**
Salvator
sikerral rendelve lesz.
Húgyhajtó hatása!
Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjasson.

Nyilvánosköszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neun- kirchenben (Alsó-Ausztria), az antiarthritisus vértisztító thea fel-találójának. Vértisztító köszvény és esúz ellen.
A midőn itt, a nyilvánosság elé lépek, ez azért történik, mert kötelességemnek tartom Wil-helm Ferencz gyógyszerész urnak Neuenkirchen-ben, legbensőbb köszönetemet kifejezni azokért a szolgáltatókért, melyeket a fent nevezettnek vértisztító theája fájdalmas csuzos bajomon tett és hogy mindazokat, akik ezen borzasztó bajba esnek, ezen kitünő theára figyeimtetsem. Nem vagyok képes kifejezni azon kínzó fájdalmakat, melyeket 3 éven keresztül, minden időváltozásnál tagjaimban érez-tem és miktől sem gyógyszernek, sem pedig a Bécs melletti Badenben használt kénes fürdők sem tudtak megszabadítani. Álmatlanul vergődtem az ágyamban éjszakákon keresztül, étvágyam folytonosak keves-bedett, kinézésem borús volt és testi erőm alább-szállott. A theának 4 heti használata után nem csak megszabadultam fájdalomtól és most is jól érzem magam, miután már 6 hét óta nem iszom theát, de az egész testi állapotom is megjavult. Szilárdan meg-vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban ezen thea használatához folyamodik, a feltaláló Wilhelm Ferencz urat áldani fogják.
Kitünő tisztelettel:
Butschin-Streitfeld grófné,
alezredes neje.
(279.) 3—12

Ifj. PÁJER JÓZSEF

ÜVEG-, PORCELLÁN-, LÁMPA- ÉS KONYHA BERENDEZÉSI
NAGY RAKTÁRA

Debreczenben.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossuth-utca sarkán.

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az idény beálltával dúsán összeállított **lámpa-raktárt** rendeztem be.

Tartok raktáron minden jó hírnevű gyártmányu **álló- és függő-lámpákat** a legjobb égőkkel ellátva, egész gyári áron, ugymint **Ditmar-féle nap-, kometten baku-, dupla- és 30—40 gyertya lángu meteor-égőkkel**, melyeket eladás előtt mind kipróbálva szolgálók.

Tartok raktáron igen finom szövésű **kanóczoikat, lámpa-ollókat, lámpaüveg-keféket, petroleum-kannákat** s minden egyes **lámpa-részeket.**

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: **ét-, tea-, kávé-, moca-, mosdó- és üveg készleteimet** francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, dísztárgyakat, ugy china-ezüst, mint **alpaccában** árjegyzék szerint, továbbá: **csont- és fanyelű asztali- és dessert késeket, mosdó asztalokat** minden kivitelben.

Szobadíszítéshez nagy választékban szolgálhatok **majolika- és terrakotta-vázákat és korsókat, ugyszinte faldíszeket és szobrokat** minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abaujmezei majolikagyár szépkivitelű árú bizományi raktárát, a mely gyártmányból dúsán el vagyok látva. — Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálók.

**Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot enged-
ményezek,** vidékre csomagolást, ládát nem számítok.

Vidéki megrendelésekre a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az úton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség szíves bizalmát kérve

maradok kiváló tisztelettel

ifj. Pájer József.

(1—6)

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség és vevőink figyelmét felhívni, hogy az

ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNYRE
a legujabb és legjobb minőségű

**ANGOL, FRANCZIA ÉS BELFÖLDI
GYAPJUSZÖVETEINK**

megérkeztek.

Kész férfi-, fiú- és gyermek-ruhák,

melyek saját műhelyünkben a legjobb minőségű gyapjuszövetből és a leg-
ujabb divat szerint készültek, mindenkor legnagyobb választékban, szabott
ár mellett, a legjutányosabban kaphatók.

A nagyérdemű közönség és tisztelt vevőink szíves pártfogását kérve,
maradunk

tisztelettel

SZEDLÁK ÉS VAMOS

FÉRFI-SZABÓK.

(6—17.)

Hajdu- és Szabolcsmegye
legnagyobb

NŐI FELÖLTŐ ÉS NŐI KALAP
központi áruháza

RÓZSA LAJOS

DEBRECZEN kistemplom-bazár, — fiók-üzlet NYIREGYHÁZA.

1897 őszi és téli idényre

az újdonságok már megérkeztek.

Óriási választékban. Meglepő olcsó árban.

kaphatók. (278.) 3—3.

Alapított 1782.

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY,

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Őszi idényre ajánlok:

Mindennemű idei termésű **főzeléket**, mint:
**szepeességi és stockeraui borsót és
lencsét, — paszulyt, mákot, diót,
kitünő akácvirág mézet** kere-
tekben és pergetve.

**Az országos központi minta-
pinceze főraktára. — Kitünő ter-
mészetes borok eredeti töltésben,
hazánk minden hírneves borvidé-
kéről. — Továbbá külföldi borok
nagy raktára.**

**Valódi chinai és orosz theák, —
brazíliai, cuba, jamaikai és ana-
nász rumok, sajtek, halak, s ose-
megék, teasütemények,
pezsgő borok.**

Tessék fűszerárjegyzéket kérni.

Vidéki megrendelések azonnal eszkö-
zöltetnek, csomagolás nem számítatik.

(74.) 16—?

Pecher Károly

szobrász,

Késes-utca 3470. szám alatt.

Van szerencsém magamat a n. é.
közönség becses figyelmébe ajánlani

szobrászati

és

díszítési munkáimmal.

Elvállalok **fa- és kővésési mun-
kátokat; gyps domborművek**
elkészítését, valamint az ide vágó épü-
letek és templomdíszítését, a legjobb s
legfinomabb ízlés szerint.

A m. t. közönség megtisztelő ren-
delményeit kérve, magamat becses jó-
akarátába ajánlom.

Tisztelettel

PECHER KÁROLY

szobrász és díszítő,

Késes-utca 3470-ik sz. a.

(262.) 6—10.

Sorsjegyek havi részletfizetésre.

Alólirott bankház ajánl :	Főnyere- mény frt	Húzás évenként	Havi részlet
Egy egész m. kir. állami sorsjegy	150.000	2	32 á frt 6.—
Egy fél m. kir. állami sorsjegy	150.000	2	32 " " 3.—
Egy 4%-os m. kir. Tiszasab-sorsjegy	100.000	2	36 " " 5.—
Egy 4%-os m. jelzáloghitelbank-sorsjegy	50.000	3	31 " " 5.—
Egy cs. kir. osztrák 5%-os egyötöd 1860-as állami sorsj.	60.000	2	33 " " 6.—
Egy egész cs. kir. osztrák 1864-es állami sorsjegy	150.000	2	35 " " 7.—
Egy fél cs. kir. osztrák 1864-es állami sorsjegy	150.000	2	30 1/2 " " 4.—
5 darab m. kir. Bazilika-sorsjegy	20.000	2	30 " " 1. 1/2
5 darab m. kir. vöröskereszt-sorsjegy	20.000	2	32 " " 2.—
3 darab cs. kir. osztrák vöröskereszt-sorsjegy	35.000	2	30 " " 2.50
5 darab cs. kir. osztrák vöröskereszt-sorsjegy	35.000	2	32 " " 4.—
10 darab m. kir. József-sorsjegy	18.000	3	28 " " 2.—

Minden magánsorsjegyek magyar bélyeggel szállítanak. A nyereményre való igény és kamat-érvényesítés a 2-ik részletfizetés napjától teljesen és osztatlanul kezdődik, mi czéltől egy a törvénynek megfelelő oklevél állítatik ki, melyben a sorsjegyek sorozatai és számai fel vannak tüntetve. Az összes sorsjegyek tehermentesen és hatósági ellenőrzés mellett saját pénztáramban vannak elhelyezve. Az első részletet tessék postautalvánnyal küldeni; az összes többi fizetések magyarországon a m. kir. postatakarékpénztár közvetítésével díjmentesen történik.

Az árak a napi árfolyam szerint alapulnak, melyhez évenként 8—9% pótlék csatoltatik. Miután a magyar törvények szerint 15%-os pótlék engedélyeztetik és szokásos, valamint az osztrák részletfizetési feltételek a vevőkre nézve sokkal előnyösebbek, ennél fogva mindenesetre ajánlatos sorsjegyek vásárlása alkalmával egyik osztrák bankcégnél kérdezősködni, miért is a legjobban ajánlhatom magamat.

Eduard Urban in Brünn, banküzlet gr. Platz 25 (saját házban.)

A cég fennáll 1869-óta.

Ügynökök mindenütt felvétetnek. Olcsó árak. Jó jutalék!

(280) 2—5

Első m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték.

Legnagyobb nyeremény

szerencsés esetben

Egy millió korona.

Húzás: 1897. november 11-dikén.

Az első osztályú sorsjegyek árai:
1/1 sorsjegy — 6.— frt
1/2 sorsjegy — 3.— " "
1/4 sorsjegy — 1.50 frt
1/6 sorsjegy — 0.75 " "

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

A megrendeléseket postai utánvétellel eszközölöm, de az összeg postautal-
vánnyal vagy ajánlott levélben is beküldhető.

A hivatalos tervet minden megrendeléshez ingyen csatolom és a sorsolási
jegyzéket a húzás után rögtön, minden felszólítás nélkül b. címére küldöm.

Szíveskedjék megrendeléseit minél előbb hozzám, mint a sorsjegyek
eladásával megbízott főelárusítóhoz küldeni.

(281) 2—4.

BIHARI EDE, Budapest, Kerepesi-út 20.